

na zalo okinčanem vozu, ktereга čvetero kónj in šestero volov komaj vleče. Kašo in pa štruklje — to mora vsaka hiša gotovo imeti. Komu niso znani lomenski štruklji, ker celó dunajska gospôda v Lom po štruklje pride in jih še svoji dragi družici na dom nese?

Tudi jez se podam za vozom, ktereга ravno memo moje stanice peljejo, radoveden, kakošna pojedina more vendar to biti, pri kateri se rabi kuhovnica, ktero je gotovo 12 mojstrov delalo. In glej! komaj četert ure od Teržiča, pridejo že Lomenčani naproti, ter velikansko žlico prav prijazno pozdravljajo in se ji že od daleč odkrivajo. Gorjé otrokom, ako se s pota ne spravijo.

Okoli štirih popoldne pridne gospodinje same z omelom strop in stene stanic ometajo, da jim ne pajki ne grili, ali kakošni drugi merčesi najboljše večerje v letu ne gabijo. Mize in klopi se omijejo, okna in stoli očedijo, da je vse kot prazna ruta. Vsaka gospodinja omisli domačim troje srajc za preobleko, ker celo noč jesti, dokler danica ne zgine, ni nobena kar bodi reč. Tudi dimnik mora ta dan zidan biti; — leseni dimniki so prepovedani. — Po storjenem delu — pravijo — se sladko počiva; toda Lomenčani gredó ta dan pred večerjo spat, ker pravijo, da pred večerjo dve uri spanja več zdá kot zjutranjih deset. — Otroci na ognjišču sedé muhajo, ko gospodinja večerjo kuha, — zakaj še celó muhe, ki so se k zimskemu spanju podale, se oživijo in letavajo po hiši, da je res vse živo.

Na večer je pri vsaki hiši čuvaj, ali, kakor Lomenčani pravijo, zvezdogled, ki skerbno na to pazi, kdaj se večernica na nebu prikaže, in družini to naznani, da se za mizo vsede. — Ko je že vse pripravljeno in zvezde na nebu lesketajo, se družina k večerji zbere. Tudi je vsaki povabljen, kdorkoli v hišo stopi, da ž njimi zajme — in se tako za pol leta dobro najé.

Med mnogoterimi jedili omenim le repo, ktera je ta dan tako zabeljena, da čez in čez v masti plava. V sredi sklede med repo ti je „taht“, kateri se prižge in stanico razsvetljuje. Nazadnje pa pride kaša, s ktere se veliko masti pobere, da se lešarbe za dolge zimske večere nalijejo; zakaj ravno kaša Lomenčanom samim ni dobro znana, pravijo pa, da je to še navada starih Rimljanov bila, ki so nekdanj tu bivali in katerih nasledniki so Lomenčani. Tega bi ne bil verjel, ko bi se ne bil sam prepričal, da večina jih po latinsko hresta. Njih govori med večerjo so: jagnje, agnus; meso, cáro; šunka, perna fumosa; žganjica, vinum adustum itd. Zavolj tega se tudi dekleta ne imenujejo Neža ampak le „Agnus“.

Da se pa Lomenčani prepričajo, jeli si sit, te za mizo še popred prašajo, ter tako dolgo v sredo tišijo, da ti rebra pokajo in se ti kri iz nosa pocedi. Po tem se ti jéd nekoliko poleže, in lahko zopet iznova ješ. Tudi kostruni dobijo ta dan več hrane, da se za drugi dan, to je, za nedeljo bolj vpitajo. Čez večer se pa škafo vode pod posteljo dene, in tudi večkrat premeni, da slabo sapo na se potegne.

V nedeljo jutro je zopet vse na nogah; al joj — marsikter Lomenčan ne more k maši — večidel se jih pelje. Po maši so pa čudne in smešne igre, lomenske „vaje“, da se vidi, kdo je še lačen. Napravijo zategadel kup slame. Oni, ki se čez slamo brez vse nesreče zavalí, mora hoté ali ne, zopet za žlico prijeti; oni pa, ki ne more, sme iti počivat ali pa žganjico k sosedu pit, kjer, se vé, tudi par štrukljev snesti mora. Tudi se ta dan obroči na sejmu prodajajo, ktere Lomenčani v nedeljo po kosilu na trebuh položé, ako hočejo ktereга sosedu obiskati, ker tam se morajo zopet za mizo vsesti in tako rekoč pomagati.

Okoli dveh popoldne pa gredó tudi iz Teržiča in družih krajev na sejm, pa po štruklje v Lom. Na poti se srečavajo znanci in prijatli ter se za odpustek prosijo. Vse je židane volje. Prejoh pa kmetu, ako mu iz Loma gredé proti Ter-

žiču klobuk z glave pade; ne more ga pobrati, temveč prisiljen je, celo pot skozi Teržič klobuk z noge bercati, dokler do Pristave pride, kjer ga še le na homcu ne brez vse težave pobere; na ravnoti bi se moral prikloniti, in lahko mu kaj počí, sosebno ako ima obroče.

V nedeljo večer ne sme nobeden spati; pravijo namreč, da se mu gotovo môra na persi vleže ali kaj družega pripeti. Prisiljen je tedaj vsak, celo noč stoječ belega dneva pričakovati in še le v pondeljek jutro gredó spat.

Drugo leto bo, kakor se sliši, zopet vse po stari navadi. Pridite tudi vi, — Lomenčani so dobri ljudje; dali vam bodo „vuomenskih štrukljev“.

J. T—šč.

## Dopisi.

**Na Dunaji 25. listopada.** — u — Napočil nam je 20. oktober — dan velike pomembe za avstrijsko cesarstvo. Prerodil ga je cesarski diplom in zbudil k novemu ustavnemu življenju. In zares! ne čuti ga samo ogerska krona, temuč tudi druge dežele, čeravno še niso dobile, kar uni že imajo. Z novo oživljeno močjo in železnim trudom gredo pridni in zavedni delavci k delu svojemu, iziskujejo stare pravice, kako bi se dandanašnje izpeljati mogle narodu in državi v prid. Kako pa pri nas na Slovenskem? ali smo se zbudili vsi in zavedli vsi poklica svojega? ali nam je domoljubje to, kar drugod veljá? ali še zmiraj večini ni nič in ji je le gola šala? ali hočemo še dremati in druge trombe čakati, ki nam bo pa morebiti prepozno zapela? Čemu nam je potem cesarska listina? čemu prihodnji deželni in državni zbori, če ni prave zavednosti, če ni edinstva, dá! če ni sploh pripravnih, za narod in njegove pravice unetih mož? Ni ne častno za narodni in državni blagor spati polhovo spanje in k večjemu v kakem skritem kotu ali v gostivnici čez to in uno repenčiti se! Iz take moke ne bo pravega kruha! Za nas je to velika težava, da v svoji koči nismo mi gospodarji, ampak da se taki šopirijo v naših zadevah, ki niso naši, ali če so naši, so še huji kot vrage. Saj beremo v tukajšnih časnikih žalostnega serca dopise zlasti iz Ljubljane, kako si saj večidel prizadevajo le s takimi novicami na dan, ki nam niso na čast, narodu le v škodo. Očitno je iz večine teh dopisov, da skor le protivniki naži se gibljejo, resnico kerhajo in pravo obračajo narobe. Toda ne ustrašite se vsega tega, pravi domoljubi! Je za-nje čas, pa je tudi za vas, ki z besedo in djanjem kažete pravo pot; število vaše bo rastlo, se množilo, in če Bog dá in sreča junaška, tudi srečno zmagali. Z Bogom!

**Iz Karlovca 18. nov. L. K.** — Pretečeni mesec je znani gosp. profesor Vinko Pačel iz reške gimnazije na naši gimnazii svojo novo knjigo „Slovnica hrvackog ili srbskog jezika“ pred mnogimi poslušavci čital. Da pri ti priložnosti je tudi stara slovenščina z obzirom na današnji slovenski jezik na versto prišla, je toliko bolj veselo, ker hrepenimo se slovanskih jezikov popolnoma naučiti. Oj, da bi pač kmali doživeli čas, da bi vsi Jugoslaveni imeli en pismen ali književen jezik! Zatoraj moremo vse žile napeti, da kmali po prečastnem gosp. škofu Štrosmajer-ju nasvetovano jugoslovansko akademijo dobimo in da je bodo deležni tudi vsi Slovenci, tedaj tudi tisti, kateri v današnjem Benečanskem in na Ogerskem stanujejo, ker se je za te raztresene slovenske siromake najboljše bati, da ne bi zgubili svoje narodnosti po talijanščini ali po ogerščini. Radovali smo se, ko smo v „Novicah“ brali, da se je obertniško društvo ljubljansko gosp. škofu Štrosmajer-ju tako iskreno zahvalilo. To je lepo in pravo. Zato vam tudi povémo, da bi možé „minoritātsvotum-a“, ki so v vašem mestnem odboru v tem duhu glasovali, na rokah nosili in jim bakljado napravili, ako bi k nam prišli. Tako pa jim pošljemo preserčen pozdrav: Živili!

**Od Drave 20. nov. R. B.** — Podravski in pomurski

Slovenci imajo tri glavne (nemške) učilnice. Mariborsko že sovsema poznamo, samo šče iskreno v imenu blage mladosti želimo, da se drugo ravnateljstvo dobí, ter celo učilišče nekoliko denešnjim potrebam približa, to je, da se po postavah tudi z našim gabanom zagerne, izvlasti četerti razred. V Radgonskem se slovenski vremenjak tlači, kolikor čujemo, pa nevarno je, če je preveč nizko. O ptujskem bodi vendar tudi ugodni glas, vsej dobrega šče nikdar nismo mogli o naših učilnicah pisati, čeravno po tem hlepimo, kakor zajec po zelji. Po nasvetu duhovnega stola labodskega je od visokega popečiteljstva postavljeni ravnatelj ptujske glavne učilnice Meškov Stanko, blag človek bistrega uma, ljubeznjiv duhovnik, iskren in stalen Slovenec; kako pa bi ne bil? vsej ga je mila mati slovenska z domačim mlekom nadajala, da domovini koristi; bodi tedaj serčno pozdravljen v novi dostojnosti od poštenih Slovincov in prijateljev rojakov! Najvažnejše v njegovi doloki je to, da skerbno in pazno gleda, naj se slovenščina po vseh razredih uči, kakor drugi zapovedani predmeti. Hvala najvišjemu vladarju! vendar smo tudi doživeli, da se v učilnici na bregušarskem Ptuij sme domača beseda sesti. Zapajmo! Vsej pravične in poštene so naše terjatve, ktere se imajo kakor pri drugih narodih spolniti, ako se Drava ne bo nazert valila. Zato serčno in neprestrašeno naprej, čeravno nam je treba vsako piknjico s kervavimi žulji in razbito glavo priboriti; toliko slajše je pa potle zmago uživati. Kako se bo kde to delo osnovalo, ker dva učnika staterda Nemca; menda bo ta poduk posojiven kakor na mariborski rečnici; take bire učništvo se žalibog le na Slovenskem nahaja, indi ne, vsej bi ljudje bili, pa kaj? Tako globoko so se že morivne zagojzde v naš narod zagnale, te pa, ako po zakonih narodnost branimo, kar je naša sveta dolžnost, se derzne kak nemšk gimnazijsk ravnatelj na Slovenskem nam pretiti, kakor ne bi vedili, kar je naša največa obvezanost, ali bi bili zbegavice torbice. Tega nikdo ne misli! nismo, Bogme! pripravi tudi kar nam je na svetu najdražje in najljubše za svojo narodnost darovati, vsej smo gerške in rimske pisavce prebiraje se učili dom in rod ljubiti, ne da bi drugih neprilik prenesli; mi nismo oni, ki gredó s trebuchom za kruhom, ali po latinskem: „ubi bene, ibi patria“, to je drugih ljudi načelo, — nikoli pa nepoštenih narodnjakov. — Ne vém gotovo, je li že vrednik slovensko-nemškega slovarja določen ali ne; zatega voljo občinstvu rad razkrijem, da bi to težavno breme pripraven mož prevzeti hotel, kteri se je dvajset in pet let neprenehoma trudil zbirati blaginje in svetinje v narodu, ki je vse, kar je dosle v našem slovstvu zakritega, do najdrobnejšega zernca preiskal, ki je, kakor smo že lani rekli, jezikoslovec perve verste na obzorji ne samo slavenskem, temuč jezikoznanstvo, dokler ga je indoevropska vednost povzdignula, na tenko zna kakor domačo besedo; ki je poslednji vinar temu daroval; ne eno dosle na svetlo dano delo o tem ni ušlo njegovemu bistremu umu. Ravno sedaj namenja začeti svoj slovar v snopičih na svetlo pošiljati; prilično bi dakle bilo, da se tudi ono prevažno delo tem vedinim rokam posveti, ker le tako moremo in smemo izverstnosti pričakovati. Ta učenjak je naš Oroslov C., ki se je odpovedal nadalje učiti bogoslovsko pastirstvo, se zahvalil na dolže ostati seminiški ravnatelj, ter tako rešil pretežkega ižesa, ki ga prece ovira veliko nalogo doversiti. Zgodi se ta nasvet!\*) — Šče dve besedi na odgovor Isakovi hčeri „Presse“. V nji je bil 23. oktobra od 18. tega istega mesca po časniku „Tagespost“ glas iz Ptuija, da je ondi Perun toliko snega iz svoje vzvišene države poslal, da se inači nikamor ne more razve ako se z lopato tir dela itd. To je tolika laž, kakor je daleč iz malega Štirskega peš in sicer s krošnjo ali culjo na herbtu do Beča ali v Beč. Je li imenovani dnevnik ima s takimi vestmi posebne kupčevavske

namene, ne vem, da od 16. oktobra (šče menje popred) do 7. listopada ni v oni okolici kapljice dežja padlo, ne da bi neprehodljiv sneg naše gorice bil zagernil; vsej so ljudje do vseh Svetcov in šče dolže brali, pa nikdor ni pravil, da bi izpod snega jagode bil zbiral; s takimi dopisi ona kupčevavna gospodična kermi naročnike! — Druga je, „Presse“ veli v nekem listu mesca oktobra, da je nemška vojvodina Štirska prva deželni statut dobila; vsej je stavopiscov in narodopiscov za novejšo dobo toliko po državi, kakor v Holozah žilavega blata, pa ta nemčevavna poslanka šče ne dotle z visokimi nemškimi znanostmi se vzpela, da bi se ji zablislilo, da je na Štirskem okoli 420.000 Slovincov! Tiste „Sprachinseln“, če se kde kako naškvarivno tujče naseli, hitro najdejo, ter na zemljevidu na debelo začertajo, nas pa po stari navadi prezirajo. Slovenci! pustite nemške časnike, ki so najhujši naši sovražniki; vsej na boljše lahko svoj drobiž oberremo; naj se s tako pičo sami kermijo, ki je strup za nas.

**Od Drave 24. nov. R. B.** — Nastopila je prevažna doba, da si volimo poslance na deželni zbor tudi mi Slovenci na Štirskem in Koroškem in sicer take, ki bodo vestno in goreče terjali, branili, zagovarjali, kar je našega in kar se tudi nam Slovencom dati mora, ako šče kaj pravice živí. Vidimo žalibog, da vi mili Korošci in mi borni Štirci v manjšini ostanemo, pa ravno zatega voljo je treba delati, da zvolimo iskrene našince ter neprestrašljive možé, ki poznajo naše potrebe in kervave rane sovsema; vsej nam pošteni sosede ne bojo kratili, kar je pravo. — Vsaka okolica, ki ima pravico, voliti poslanca, hitro pretresi, premisli, presodi, koga imaš v svojem krilu, ki te dobro pozná, je svoje žive dni bil pošten človek, je ljubil dom in rod od zibke dosle, je branil narodne pravice ustmeno ali pismeno, za takega moža (se vé, da mora imeti postavne lastnosti za zbornika) enoglasno izvoli! Mi v okraji ptujskem, ormožkem, ljutomerskem, sv. lenartskem in gornje-radgonskem imamo visokoučenega in iskrenega rodoljuba, kakoršnih je malo slovenska mati rodila, prebrisanega pravika, ki na drobno postave vé, pozná in čuti naše skeleče rane; od detečih nog je njegova sveta naloga, svoj tožni osodi zročen narod slovenski braniti, — tota zvezda denica je naš dr. Jakob Radoslav Razlag, ki je očitno obečal, „ako ga slovenski rojaki počastijo s svojim zaupanjem, ter ga izvolijo za svojega poslanca v štirsko-deželni zbor, da mu bode najsvetejša in najslajša naloga vestno in goreče zagovarjati prirojene in po slovesni besedi presvetlega cesarja podeljene postavne pravice vsikdar zvestih Slovincov. Božja pomoč!“ Bodite tedaj vi volivci enoglasni za tega blagega rojaka, ki je slava naša! Treba je vediti, da sovražnik ne dremlje, temoč vedno spletke snuje in drač med pšenico seje. — Tudi vi ljubeznjivi bratje v okolici mariborski, celjski in brežki, pazite in bedite, da se ne poparite; poštenost in pravo rodoljubstvo slovensko bodi lastnost naših poslancov. Strazimo, da se v domači okol volk ne zmuzne! Sedaj imamo priliko, hočemo, moramo se glasiti za pravice, ki nam gredó po prirojenih in cesarskih postavah, če nam je mar za srečo, za narodno življenje, za bivnost; glejmo, da se nam ne bo treba pred omikanim svetom sramovati!

**Iz Vranskega na Štaj. 8. nov.** — Kar še po svetu lazite, ljube „Novice“, še nikoli menda niste iz našega kraja prejele pisma. Kako tudi? Kaj nam „Novice“ mar? „Novice“ so za proste kmete, mi pa — naj smo posvetni ali duhovni — smo le že toliko po nemško otesani gospodje, da nas naj bi sram bilo, slovenske „Novice“ prebirati! Le naš šolnik, združen z nekim poštenim kmetom — še po starem kopitu stopa in se ne loči od „Novic“ za kar bodi..... njima se jaz pririvam, ker moje „Novice“ še drugam pohajajo. Kako to? — bote prašale; v sredi slovenske zemlje tako malo Slovincov? — Namesto drugih novic danes le vašemu zavzetemu vprašanju odgovorim to-le: Mi

\*) Kteremu dostavljamo mi le še to, naj bi slavna gospoda Caf in Zalokar zedinila svoje bogate zaklade. Vred.

smo res v sredi slovenske zemlje; al lahko se imenujemo „fremdzungige Sprachinsel“. Kako „fremdzungig?“ Ljubljanski in tudi drugodni gimnazijski profesorji so osnovali — kakor veste — nek nov narod: „Die Deutschslovenen“. Se vé da je nek B—ski v „Novicah“ možko povedal, da takega naroda ni; glejte, jaz sem ga vendar zvohal: pri nas je! Žalostno, pa res! Kmet ti pri nas (se vé da le v vasi ali tik okoli vasi) kaj drugega biti hoče, kakor je, zato z gospodi in gospodiči nemško govori, ali prav za prav neko čudno mešanico, ktere Grim nima v svojem slovarji — slovenščina mu je le za družino!! — Kaj je temu vzrok? saj imamo vendar precej dobro slovensko šolo? Le en odgovor je na to: Dokler uradnije ne bojo povsod ljudem v domačem jeziku dopisovale, ne pomaga sama šola, ktera se še včasih kmetu posiljena reč zdi; — velika pomoč bi še bilo pastirstvo, ako bi krepko sledilo našemu častitemu vladiku, ki terdo zagovarjajo našo dvojno naravo: da smo prvič kristjani, drugič Slovenci pod geslom velikega avstrijskega cesarstva. — In bi imela cerkev sadu temu trudu? Gotovo! stara reč je, da človek, zgubivši ljubezen do maternega jezika, tudi ljubezen do maternih nauk zgubi: to se po šolah, katerih namen se zdi mladež ponemčevati, vsak dan zveda, to se zveda tudi po selih in mestih. Priznati pa moramo, da je nemščina — hoté ali nehoté — nas že za živelj našega narodnega duha zgrabila, in le še trenutek, zadušila bi ga bila. Torej nazaj, dokler je čas, da nas ne zadene pretežko Božja jeza, ker smo svoje talente tako zanemarili. — Naj bodo te verste glasek, ki se druži s tisoč drugimi glasi: Naj bi tudi Slovenci dobili, kar drugi narodi že imajo, da ne bojo ptujci na svoji domači zemlji!

**Iz Gorenskega** 20. nov. — Čeravno smo zlo neradi zgubili iz gorenskih okrajn pravičnega in za vse pravo in dobro iskrenega kantonskega poglavarja, gospod Janeza Pajka, ki nam je nevarno derhal rakonaško zapodil, ceste naredil kakor mizo gladke in sto drugih reči zboljšal, s kterimi se je sicer marsikteremu zameril, smo ga vendar privošili okolici ljubljanski, ker bela Ljubljana je, kakor so večje mesta sploh, v okolici svoji sém ter tjé pisana in marogasta tudi, zato ji je bilo treba moža, ki iz poštene srenje nepoštено sodergo trebiti zná in popraviti marsikaj, kar je narobe. Al škoda, da je delavnost njegova bila na tako kratek čas omejena! Ker po novih preuredbah deželnih verli mož zapusti našo deželo in gré na Štajarsko v Kozje za okrajnega poglavarja, mu doneva iz vseh pravomiseljnih serc naše gorenske strani, kjer je svoje dni bil: Bog mu daj dobro, kjer koli bo hodil! Vsaj to naj bo plačilo nepozabljivemu možu — tiha, serčna hvaležnost!

M. Vesel.

**Iz Verhnike** 24. nov. — Od več krajev slišijo se glasi zastran novega slovenskega šolskega časnika, ktereга nam je res prav treba. Brali smo v „Novicah“ in „Glasniku“ različne nasvete o tej zadevi. Tako želé nekteri, naj bi „Novice“ odperle veči prostor za šolsko predalo; sopet od druge strani se je govorilo, naj se naš „Glasnik“ tega loti. Po mojem slabem mnenji naj „Novice“ ostanejo kar so, „Glasnik“ pa tudi. Če si nikdo ne upa posebnega šolskega lista izdavat, naj bi „Slov. Prijatelj“ prevzel to nalogo; vsaj je bil od začetka šolsk list in se je prav verlo obnašal posebno 1856 in 1857 leta. Poznam učnikov, ki še one zvezke preradi vzamejo v roke, ker najdejo marsikaj v njih, kar jim pri odgojevanji slovenske mladine pomagati more. Zakaj je „Prijatelj“ ono svojo prvo pot opustil, ne vemo. Rečemo pa, da najbolje bi bilo, da bi velik prostor za pridige okrajšal in ga šolskim predmetom dal, vsaj nosi na čelu geslo: za cerkev, šolo in dom. Vendar v poslednjih letih je o šoli malokaj pisal razun nekterih dopisov v novičarji. Vsaj imamo cerkven časopis „Danico“; šolskega pa ne. Svetujemo toraj, naj se „Slov. Prijatelj“ svojega prvotnega namena sopet poprime

in naj o novem letu postane — šolsk časnik in na mesec vsaj dvakrat izhaja. Bog!

Janko Vijanski.

**Iz Ljubljane.** Sledeče verstice nam je ob odhodu iz Ljubljane v Gradec podal verli naš rojak in tudi za kmetijsko družbo zasluženi gospod, naj bi jih po „Novicah“ razglasili deželi: „Težkega serca zapustivši nepozabljivo domovino svojo in mnogo predragih prijatlov in znancov, rečem vsem zlasti po deželi, od kterih se osebno posloviti nisem mogel, ginjenega serca: Z Bogom! Odhodnika v poglavno mesto štajarsko, kamor ga služba kliče, navdaja sladko upanje, da spomin na-nj v sercu njegovih prijatlov ne bode z današnjim dnevom ugasnil! Srečni!

V Ljubljani 25. nov. 1860.

Janez Steska,

svetovavec c. k. derž. računije.

**Iz Ljubljane.** Poslednji sejm ljubljanski, čeravno ga nekteri štacunarji hvalijo, je vendar očitno spet pokazal, da ljubljanski, nekđaj zlo imenitni sejmi, čedalje bolj pešajo; skor ne bo v sejmskih prodajavnicah nobenega večega štacunarja viditi, ampak le male kramarce same. Al temu se ni čuditi. Sejmov po deželi je vsako leto več, kramarjev pa tudi v nobeni vasi ne manjka. Teržičani, Kamnogoričani in Kropenčani so s svojo robo še precej stanovitni ostali. Živinsko sejmišče je bilo tabart tudi zlo prazno, menda zavoljo pregerdega vremena v nedeljo pred sejmom. — Uni teden je prišlo iz Dunaja v Ljubljano za 6000 gold. novih papirnatih desetíc. — Kakor smo slišali, se bo v tukajnjem gledišču letos spet igrala tista iz domače zgodovine povzeta igra, ki je lani mnogo dopadla pod imenom: „Die muthigen Weiber von Veldes“ (serčne Blejke). Gosp. Germovnik jo je sém ter tjé predelal, nektero predolgo besedovanje okrajšal in celo igro v 3 dele razverstil, gospod Khom pa je za-njo novo muziko zložil in veliko slovenskih narodnih pesem vpletel, tako, da bo vse še bolj živo kakor je lani bilo.

### Novičar iz domačih in ptujih dežel.

**Iz Dunaja.** 22. dan t. m. so začeli izdajati papirnaté desetice novega dnarja, ki so unim, ki so bile leta 1849 z veljavo srebernega dnarja izdane, zlo podobne, 4 pavce dolge, 2 široke, zelene, le da vidiš, ako jih k luči deržiš, tako imenovano vodno znamenje v njih, kar pri unih ni bilo, in po kterem belem (svetlejšem) znamenji v papirji se bojo dale ločiti prave take desetice od ponarejenih, brez kterih težko da bomo, ker bi v kaki papirnici tudi to znamenje se ponarediti moglo. Po cesarskem oklicu od 17. t. m. se ne sme več kot za 12 milij. gold. tacih desetíc izdati, in kakor hitro se bo pokazalo, da jih ni potreba, se imajo spet nazaj vzeti. Ravno ta oklic pravi, da je naredba tega papirnatega drobiža le naredba v sili, tedaj „začasna“, ktero, ker po novi postavi od 20. okt. vlada sama nima več pravice novih dolgov delati, bo pozneje „državnemu svetovavstvu v obravnavo dana;“ za zdaj si pa ministerstvo ni moglo drugač pomagati, ker čedalje bolj sreberni drobiž zginjuje. Cesarske kase po vseh avstrijskih deželah — razun beneško-lombarškega — bojo jemale te papirnaté desetice kot gotov dnar; prisilnega kursa pa nimajo, to je, nobeden se ne more siliti, da bi jih za plačilo mogel vzeti kakor, postavimo, bankovce.

— Bankovci starega dnarja se bojo pri vseh banknih kasah še do zadnjega dneva tega leta, pri vseh cesarskih kasah pa do zadnjega svečana prihodnjega leta, pri banknih kasah na Dunaji pa celó do zadnjega sušca za plačilo ali menjo jemali. To se pové vsem, kteri napačno mislijo, da stari bankovci nimajo nobene vrednosti več.

— Richterjeva pravda je tekla celi pretekli teden; dosihmal so se zasliševale priče. Časniki dunajski so polni popisov, da jih človek komaj vsaki dan prebere. Ker je Richter obdolžen, da z blagom, s kterim je zakladal laško